

ГОДИШЕН ПРЕГЛЕД НА СИСТЕМАТА ЗА ОЦЕНКА И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА НА ДФ “АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ“ ЗА 2024 г

Годишният преглед е съставен съгласно чл. 46 от Правилата за оценка и управление на риска на ДФ „АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ“.

ДФ АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ разполага с правила за оценка и управление на риска одобрени от Комисията по Финансов Надзор с решение No 44 - ДФ от 11.09.2007г. С оглед на обнародваните през октомври месец 2011г. Закон за дейността на колективните инвестиционни схеми и на другите предприятия за колективно инвестиране и Наредба за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, инвестиционните дружества от затворен тип и управляващите дружества УД „АЛАРИК КЕПИТЪЛ” АД е изготвило и приело промени в Правилата за управление на риска на ДФ АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ. Към датата на изготвяне на настоящия отчет правилата са одобрени от Комисията за финансов надзор с решение 768/28.08.2014 г., с решение 375-ДФ/18.05.2015г. и с решение 384-ДФ/21.03.2023 г.

С промените в Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране през март месец 2015г., УД „АЛАРИК КЕПИТЪЛ” АД е изготвило и приело промени в Правилата за управление на риска на ДФ „АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ“. Правилата са изменени и допълнени с решения от 19.01.2023г. и 10.03.2023г. Промените са приети от Комисията по Финансов Надзор с решение 375-ДФ/18.05.2015г. и с решение 384-ДФ/21.03.2023г.

Правилата за управление на риска регламентират политиките и процедурите за идентифициране, измерване, анализ и управление на рисковете, свързани с портфейла на ДФ „АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ“, управляван от УД „АЛАРИК КЕПИТЪЛ” АД(управляващото дружество) .

С цел ефективното и интегрирано управление на рисковете в дейността на ДФ АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ. Управляващото дружество разработва и прилага система за управление на риска. Системата позволява ежедневното събиране и обработване на информация, имаща отношение към методите и процесите по оценка и управление на риска. Системата позволява навременно идентифициране на рискови показатели, които надвишават определените от Съвета на Директорите лимити, както и за тяхното докладване пред управителните органи на Управляващото дружество.

Системата за управление на риска е разработена от отдела по „Управление на риска” и е съобразена с действащата нормативна уредба, както и с вътрешните модели и методи в УД „АЛАРИК КЕПИТЪЛ” АД по идентификация, оценка и управление на рисковете.

Системата е напълно интегрирана в управленската информационна система на УД „АЛАРИК КЕПИТЪЛ” АД и позволява събирането и обработката на информация от останалите системи, действащи в Управляващото дружество.

Системата за управление на риска в УД „АЛАРИК КЕПИТЪЛ” АД по отношение дейността на ДФ АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТпредставлява съвкупност както от програмните продукти, свързани с управлението на риска, така и от процесите и процедурите по одобрение на системите за оценка и управление на риска, одобрение на алгоритмите за изчисление на рискови показатели, определяне и одобрение на достатъчно надеждни източници на информация.

I. Процес по одобрение на системата за оценка и управление на риска.

Правилата за управление на риска на ДФ АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТдефинират ясно организационната структура и нивата на отговорност по отношение на процеса по управление на риска.

Съветът на директорите има следните отговорности по управление на риска:

- ❖ Приема правила за управление на риска и следи за тяхната актуализация.

- ❖ Определя рисковата политика на колективните инвестиционни схеми и клиентски портфейли, които управлява. Тя може да бъде:
  - а/консервативна;
  - б/умерено-консервативна;
  - в/умерено-рискова;
  - г/рискова.
- ❖ Контролира рисковите фактори за колективните инвестиционни схеми и клиентски портфейли чрез обсъждане на доклади, внесени от изпълнителния директор и взема решения в границите на своите правомощия.
- ❖ Извършва периодичен ежегоден преглед на политиките и стратегиите за управление на рисковете.
- ❖ Взема решения за кадрово, софтуерно и друго осигуряване на дейностите по управление на риска.
- ❖ Следи за спазването на правилата за управление на риска и участва активно в процеса по управление на риска.

Изпълнителният директор на Управляващото дружество имат следните отговорности по управлението на риска:

- ❖ Организира работата по правилно провеждане на приетата от Съвета на директорите политика по управление на риска.
- ❖ Контролира спазването на приетите лимити.
- ❖ Създава организация на работа, която осигурява спазването на определените лимити и нива на риск.
- ❖ Следи за съответствие на използваните от съответните служители процедури по измерване, наблюдение и оценка на риска с приетите вътрешно-дружествени документи от Съвета на директорите.
- ❖ Взема решения за кадрово, материално-техническо и методическо осигуряване на дейностите по управление на риска.

Отделът по управление на риска действа независимо от другите звена в управляващото дружество, отчита се пряко пред изпълнителния директор на Управляващото дружество:

- ❖ Разработва и внедрява системата за управление на риска.
- ❖ Изготвя и анализира ежедневните отчети с цел оценка на риска на всяка позиция и на портфейла като цяло, предприема мерки за ограничаване на рисковите експозиции и докладва на изпълнителния директор .
- ❖ Извършва първоначална и текуща проверка на методите за оценка на риска и прави предложение за актуализиране или усъвършенстване на правилата за управление на риска и на лимитите и ги внася за одобрение от Съвета на директорите на управляващото дружество.
- ❖ Контролира входящите данни, необходими за оценка на риска съгласно приложим метод за достоверност и достатъчност
- ❖ Участва в ежедневните процеси по планиране, наблюдение, управление и контрол на рисковете.
- ❖ Изготвя доклади за състоянието на риска и внася същите за разглеждане, обсъждане и приемане от Съвета на директорите.
- ❖ Контролира спазването на установените от Съвета на директорите лимити и уведомява при надвишаване на утвърдените лимити чрез изпълнителния директор.

Процесът на одобрение на методите и системите за оценка на риска е подчинен на логиката на организационната структура, заложенa в правилата по управление на риска на ДФ АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ. Отделът по управление на риска разработва методите по оценка и

управление на отделните видове рискове в дейността на ДФ АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ. Посочените методи подлежат на изрично одобрение от Съвета на директорите на УД „АЛАРИК КЕПИТЪЛ” АД.

Действащите към настоящия момент методи по оценка и управление на риска са залегнали в Правилата за управление на риска на ДФ АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ. С измененията в ЗДКИСДПКИ и Наредба № 44 за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове УД „АЛАРИК КЕПИТЪЛ” АД е изготвило и приело промени в Правилата за управление на риска на ДФ АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ. Правилата са изменени и допълнени с решения от 19.01.2023 г. и 10.03.2023 г. Към датата на изготвяне на настоящия отчет правилата са одобрени от Комисията за финансов надзор.

Системата по управление на риска е разработена съгласно одобрените методи за идентификация, оценка и управление на рисковете в дейността на ДФ АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ. Към всяка отчетна дата звеното по управление на риска извършва проверка на точността на алгоритмите и уместността на показателите по оценка и управление на риска.

II. Точността и пълнотата на данните за позициите, съвместимост, навременност и надеждността на източниците на данни, включително независимостта на информационните източници.

Звеното по управление на риска работи в тясно сътрудничество с останалите отдели в УД „АЛАРИК КЕПИТЪЛ” АД, което позволява набирането на точна и навременна информация за позициите в портфейла на Фонда, както и определяне на най-удачните източници на информация.

Информацията относно позициите на Фонда звеното по управление на риска черпи предимно от отдел „Счетоводство” и отдел „Портфейлен мениджмънт и анализ”. Информацията от отдел „Счетоводство” се верифицира на няколко нива: от самите служители на отдела, от служителите на отдел „Нормативно съответствие” към УД „АЛАРИК КЕПИТЪЛ” АД, от банката депозитар и не на последно място от фирмата одитор при заверката на годишния финансов отчет на Фонда. Това гарантира високата степен на надеждност и достоверност на информацията, която звеното по управление на риска използва в своите оценки на риска.

В процеса на набиране на данни по отношение на пазарен риск, ликвиден риск, риск от концентрация, кредитен риск и риск от насрещна страна звеното по Управление на риска действа в сътрудничество с отделите: Портфейлен мениджмънт и анализи, Счетоводство и Бек офис. Звеното по управление на риска набира информация от счетоводните отчети на Фонда, от дневниците на сделките за портфейла, дневниците на сделките на акционерите. По отношение набиране на информация за цени на ценни книжа и стойности на индекси се използва информация от официалните бюлетени за съответните пазари, както и от платформите за електронна търговия.

В оценката на операционния риск звеното по управление на риска действа в сътрудничество с отделите и лицата, осъществяващи функциите: Нормативно съответствие, Системна поддръжка, Продажби и фронт офис с цел навременна идентификация на рискови инциденти и тяхната точна оценка.

В процеса на оценка и управление на риска на ДФ АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ. УД „АЛАРИК КЕПИТЪЛ” АД използва общоприети в теорията и практиката показатели и методи. Допусканията за волатилност и корелация, както и оценката за чувствителност към риск се базират и са тясно обвързани с ежедневната оценка на рисковите показатели в дейността на Фонда. Звеното по управление на риска събира информация за отделните видове рискове на ежедневна база и при необходимост дава предложения за определяне на лимити за изложеността към определени рискови фактори.

Системата по управление на риска позволява ежедневното събиране и обработка на информацията по отношение на отделните видове рискове, идентифицирани от Управляващото

дружество. Това от своя страна позволява интегриране на анализите и оценките на звеното по управление на риска в ежедневното управление на процесите в дейността на ДФ АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ.

III. ОБХВАТ НА СИСТЕМАТА ЗА ОЦЕНКА И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ПО ОТНОШЕНИЕ НА ВИДОВЕТЕ РИСКОВЕ В ДЕЙНОСТТА НА ДФ АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ.

Правилата за управление на риска на ДФ АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ обхващат следните видове рискове:

- Пазарен риск;
- Кредитен риск и риск на насрещната страна;
- Операционен риск (вкл. рискове, свързани с персонала, технологични рискове и рискове на обкръжаващата среда);
- Ликвиден риск;
- Риск от концентрация;

Правилата за управление на риска на ДФ АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ и процесите по измерване на риска, заложен в тях, обхващат всички съществени аспекти от дейността на Фонда. Обхванати са всички дейности на Фонда, които отделят по управление на риск определя като потенциални източници на риск.

През отчетния период не са идентифицирани нови източници на риск, не са извършвани промени в процесите и системите за оценка и управление на рисковете в дейността на ДФ АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ.

Системата за оценка и управление на риска позволява набирането и обработката на информация за всеки отделен вид риск в дейността на ДФ АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ. Системата позволява на Звеното по управление на риска да набира информация и изчислява показателите за оценка на отделните видове рискове на ежедневна база.

1. Оценка и управление на пазарен риск:

а) лихвен риск: Управляващото дружество измерва лихвения риск чрез изчисляването на дюрация. Дюрацията е основната мярка за чувствителността на дадена ценна книга към изменението на нивото на лихвените проценти.

б) валутен риск: Управляващото дружество измерва валутния риск за всяка валута, различна от лев и евро. Валутният риск се измерва чрез използване на историческата волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото спрямо нетната валутна експозиция.

в) ценови риск: Управляващото дружество измерва ценовия риск, свързан с инвестиции в акции чрез един от приложимите за съответния пазар на ценни книжа количествени методи:

- Историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение;
- β -коефициента към индексите на съответните пазари;
- При невъзможност за прилагане на горните два метода, управляващото дружество използва стандартното отклонение на избрания индекс на регулирания пазар, на който се търгуват дадените акции като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

Системата за оценка и управление на риска позволява на Звеното по управление на риска да набира информация и изчислява показателите за оценка на пазарния риск в дейността на ДФ АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ на ежедневна база.

2. Оценка и управление на кредитен риск:

а) контрагентен риск;

б) сетълмънт риск: Управляващото дружество измерва този риск чрез стойността на всички неприключили сделки с една насрещна страна като процент от стойността на управлявания портфейл. Не се включват сделките сключени при условие на сетълмент DVP (доставка срещу плащане) и на пазари с функциониращ клирингов механизъм.

в) инвестиционен кредитен риск: управляващото дружество извършва качествен и количествен кредитен анализ на базата на:

- Финансовите отчети на емитента;
- Капиталовата структура на емитента;
- Обезпечението на емисията, в случаите когато емисията е обезпечена;
- Управлението и репутацията на емитента.

Системата за оценка и управление на риска позволява на Звеното по управление на риска да набира информация и изчислява показателите за оценка на кредитния риск в дейността на ДФ АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ на ежедневна база.

3. Оценка и управление на ликвиден риск:

- контрол върху ликвидността на фонда;
- спазване на правилата, заложи в вътрешните документи на договорния фонд, както и изискванията за ликвидността, регламентирани във всички законови и подзаконови нормативни актове, касаещи договорния фонд;
- постигане на оптимална диверсификация на инвестиционния портфейл;
- анализ и адекватно управление на паричните потоци;
- планиране на извънредните обстоятелства.

Системата за оценка и управление на риска позволява на Звеното по управление на риска да набира информация и изчислява показателите за оценка на ликвидния риск в дейността на ДФ АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ на ежедневна база.

4. Оценка и управление на риска от концентрация:

ДФ АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ съблюдава всички нормативни ограничения, които имат отношение към размера на паричните средства на Фонда, както и към концентрацията на експозициите към определени емитенти или сектори.

Системата за оценка и управление на риска позволява на Звеното по управление на риска да набира информация и изчислява показателите за оценка на риска от концентрация в дейността на ДФ АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ на ежедневна база.

5. Оценка и управление на оперативния риск:

а) рискове, свързани с персонала: ясно дефиниране на вътрешни правила относно правата и задълженията на служителите, ясно дефинирани вътрешни правила за достъп до информационните системи и бази данни на управляващото дружество, регулярни обучения на персонала, регулярни срещи между отделните звена на управляващото дружество, ежегодни събеседвания и оценка на персонала.

б) технологични рискове: архивиране на информационната система на ДФ „АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ“, процедура за възстановяване на работоспособността на информационната система на ДФ „АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ“, организация и управление на достъпа на потребителите до информационната система на колективните инвестиционни схеми.

в) рискове на обкръжаващата среда: поддържане на актуална база данни с нормативната регламентация, имаща отношение към дейността на ДФ „АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ“, използване на външни консултанти и юридически кантори в случай на необходимост за имплементиране на нормативните изисквания, вземане на активно участие в публичните обсъждания по отношение планирани промени в нормативната уредба.

г) рискове от физическо вмешателство: профилактика на регулярна база на въведените системи за наблюдение и контрол, разработване на процедура за евакуация на служителите в случаите на непосредствено физическо вмешателство в дейността на ДФ „АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ“, Процедура за докладване на инциденти.

Методологията за определяне и изчисляване на посочените показатели е обусловена от вътрешните модели в УД „АЛАРИК КЕПИТЪЛ“ АД и е съобразена със съществуващите практики на фондовата индустрия в България. Звеното по управление на риска извършва проверка за точността на използваните показатели към всяка отчетна дата.

Системата за оценка и управление на риска позволява на Звеното по управление на риска да набира информация за оценка на оперативния риск в дейността на ДФ АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ на ежедневна база.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

Действащата в УД „АЛАРИК КЕПИТЪЛ“ АД система за оценка и управление на риска в дейността на ДФ АЛАРИК - ХИБРИДЕН ДЕПОЗИТ е напълно интегрирана в управленската информационна система на Управляващото дружество. Системата позволява своевременното и точна оценка на рисковете, свързани с управлението на Фонда, както и съблюдаването на постановените лимити за размера на експозициите към отделните видове рискове.